

עומדת בגון הזה, אזי היא פסא לדון דיני נפשות. מתי היא ברחמים? אמר לו, בשעה שהכרוכים מחזירים פניהם זה עם זה ומסתכלים פנים בפנים. כיון שאותם כרוכים מסתכלים פנים בפנים, אז כל הגונים מתתקנים, ומתהפך גון תכלת לגון אחר. מתהפך גון ירק לגון זהב. (נ"א חנוך).

ורבן בהפוך הגונים מתהפך מדין לרחמים, וכן מרחמים לדין, והכל בהפוך הגונים. כמו שמסדרים ישראל תקונייהם לקדוש ברוך הוא, כך הכל עומד וקף מסתדר. ולכן כתוב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר, באותם גונים שפלולים זה בזה, הילפי של כלם.

ועשית שלחן עצי שטים וגו'. רבי יצחק פתח, (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו'. כמה צדיקים הם ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם וקרבם אליו מכל העמים, ובשביל ישראל נתן מזון ושבע לכל העולם, ואלמלא ישראל - לא נתן הקדוש ברוך הוא מזון לעולם, ועכשו שישאל בגלות, על אחת כמה וכמה שנוטלים מזון על אחד פי שנים.

בזמן שהיו ישראל בארץ הקדושה, היה יורד להם מזון ממקום עליון, והם נותנים חלק תמצית לעמים עובדי פוכבים, וכל העמים לא נזונו אלא מהתמצית, ועכשו שישאל הם בגלות, התהפך לגון אחר.

משל למלך שהתקין סעודה לבני ביתו. כל זמן שהם עושים את רצונו, ואכלים סעודה עם המלך, ונותנים לפלבים חלק העצמות

דינא איה, וכד איהי קיימא בגוונא דא, כדין איהי פרסייא למידן דיני נפשאן. אימתי איהי ברחמי. אמר ליה, בשעתא דכרובים מהדרן אנפיהו דא עם דא, ומסתפלן אנפין באנפין. כיון דאינון פרוכים מסתפלן אנפין באנפין כדין כל גוונין מתתקנו, ואתהפך גוון תכלא לגוון אחרא. מתהפך גוון ירוק, לגוון זהב. (נ"א חנוך).

ועל דא, בהפוכא דגוונין, אתהפך מדינא לרחמי, וכן מרחמי לדינא, וכלא בהפוכא דגוונין. כמה דמסדרין ישראל תקונייהו לגבי קדשא בריך הוא, הכי קיימא פלא, והכי אתסדר. ועל דא כתיב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר, באינון גוונין דכלילן דא בדא, שפירו דכלהו. (חסר כאן).

ועשית שלחן עצי שטים וגו'. (שמות כה) רבי יצחק פתח, (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו', כמה זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, וקריב לון לגביה מכל עמין, ובגינהון דישראל, יהיב מזונא ושבעא, לכל עלמא. ואלמלא ישראל, לא יהיב קדשא בריך הוא מזונא לעלמא, והשתא דישראל אינון בגלותא, על אחת כמה וכמה דנטלי מזונא על חד תרין.

בזמנא דהווי ישראל בארעא קדישא, הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה, ואינון יחבי חולק תמצית לעמין עובדי כוכבים, ועמין פלהו לא אתזנו אלא מתמצית. והשתא דישראל אינון בגלותא, אתהפך בגוונא אחרא.

מתר למלפא, דאתקין סעודתא לבני ביתיה, כל זמנא דאינון עבדי רעותיה, אכלי סעודתא עם מלפא, ויהבי

סעודתא עם מלפא, ויהבי

לגרו. בשעה שבני ביתו לא עושים את רצון המלך, המלך נותן את כל הסעודה לכלבים, ומעלה להם את העצמות.

כמו זה, כל זמן שישאל עושים רצון רבונם, הם אוכלים על השלחן הזה של המלך, וכל הסעודות מתקנות להם. והם, מאותה שמחה שלהם, נותנים עצמות שהן תמצית לעובדי כוכבים. וכל זמן שישאל לא עושים רצון רבונם, הם הולכים לגלות, והסעודה הולכת לכלבים, ועולה להם התמצית. ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים, שהרי תמצית הגעל שלהם הם אוכלים. אוי לכן המלך שיושב ומצפה לשלחן העבד, ומה שנשאר מתוף השלחן הוא אוכל.

דוד המלך אמר, (תהלים כג) תערוף לפני שלחן נגד צוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה. תערוף לפני שלחן - זו סעודת המלך. נגד צורי - אותם הכלבים שיושבים לפני השלחן ומצפים לחלקת עצמות, והוא יושב עם המלך בענג של הסעודה בשלחן.

דשנת בשמן ראשי - זה ראש הסעודה. שכל שמן ושמנונית ותקון הסעודה נתנים בראשונה לאהוב המלך. מה שנשאר נתן אחר כך לכלבים ולאותם עובדי השלחן. כוסי רוייה - מלאה הפוס לפני אהוב המלך תמיד שלא יצטרף לבקש ועל סוד זה היו ישראל תמיד עם שאר העמים. רבי חייא היה הולך לרבי שמעון לטבריה, והיו עמו רבי יעקב בר אידי ורבי ייסא הקטן. עד שהיו הולכים, אמר רבי ייסא לרבי חייא, תמוה מה שפיתוב (מלכים א-

לכלבי חולק גרמין למגרר. בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלכא, מלכא יהיב כל סעודתא לכלבי, וסליק לון גרמי.

בגוונא דא, כל זמנא דישאל עבדי רעותא דמאריהון, הא על פתורא דמלכא אינון אכלי, וכל סעודתא אתתקן להון. ואינון, מההוא חדוה דלהון, יהבי גרמי דאיהו תמצית לעובדי כוכבים. וכל זמנא דישאל לא עבדי רעותא דמאריהון, אזלי בגלותא, והא סעודתא לכלבי, ואסתלק לון תמצית (יחזקאל ד) ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים, דהא תמצית דגעוליהון אכלי. ווי לברא דמלכא, דיתיב ומצפה לפתורא דעבדא, מה דאשתאר מגו פתורא איהו אכיל.

דוד מלכא אמר, (תהלים כג) תערוף לפני שלחן נגד צוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה. תערוף לפני שלחן, דא סעודתא דמלכא. נגד צוררי, אינון פלבי דיתבי קמי פתורא, מצפאן לחולק גרמין, ואיהו יתיב עם מלכא בענוגא דסעודתא בפתורא.

דשנת בשמן ראשי, דא רישא דסעודתא, דכל משחא, ושמנונא, ותקון סעודתא, אתיהיב בקדמיתא לרחימא דמלכא. מה דאשתאר, לבתר אתיהיב לכלבי, ולאינון פלחי פתורא. כוסי רוייה, מליא כסא קמי רחימא דמלכא תדיר, דלא יצטרף למשאל. ועל רזא דא, הווי ישראל תדיר, עם שאר עמין.

רבי חייא הוה אזיל לגבי דרבי שמעון לטבריה, והווי עמיה רבי יעקב בר אידי, ורבי ייסא זעירא, עד דהווי אזלי, אמר רבי ייסא לרבי חייא, תימה מה דכתוב, ולבני ברזילי הגלעדי תעשה

(מלכים א ב) ולבני ברזילי הגלעדי תעשה